

Iroun Beretitenti Thomas S. Monson

“N Na Bon Aki Kakiko, ao n Na Bon Aki Kitaniko”

*Tamara are i Karawa . . . e ataia bwa ti reirei ao n rikirake
ao n riki ni korakora ngkana ti kaitarai ao n tokanikai
man taian kataaki aika ti riai n rinanona.*

nanon au tienoro n te tairiki aei, N na riai ni korea, “E a tia n riki aei bwa teuana mai buakon kabanea n anai nano n tetere man taian mangatabu ni kabuta aika I a tia n iri. A tia bwaai ni kabane ni kairaki n te tamnei ae korakora”

Tariu ao mwaneu, onoua te namwakaina n nako ngke ti uaia ni kaitibo n ara maungatabu ni kabuta, kainabau ae tangiraki, Frances, e wene n te onaoraki, n rotaki n te aoraki imwiin bwakana ae kakaiaki tabeua te bong imwaina. Inanon Meei, imwiin tabeua te wiiki ni kekeiaki n tokanikai iaon ikoakina, e a motirawa n aki toki. I aki kona ni mwaninga taekana. Ngaia ao Ngai ti mareaki n te Salt Lake Tembora n Okitobwa 7, 1948. N ningabong ao e na kakoroa ara ka 65 n riri n ara mare. Boni ngaia ae I tangiria riki nakon bwai riki tabeua inanon maiu, raou ae onimakinaki, ao raou ae moan te kan. Ni

kangai bwa I aki kona ni mwaninga taekana e aki moanna ni kaota nanou ae korakora.

Te maungatabu aei e kanikinaea te ka 50 n riri mai imwiin te tai are I weteaki nakon te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman iroun Bretitenti David O. McKay. Inanon riri aikai ni kabane akea te bwai ae I a tia n namakina bwa ti te boutoka ae bwanin maioun kainabau, Titita Monson. E karaoi mwakuri n anganano aika mwaiti bwa I aonga ni kakoroa nanon au mwakuri. I aki kona n ongo maiouna te kauntaeka ngkai I kainnanoaki n tainako bwa n na kabanei boong aika mwaiti ao n tabetai wiiki n nako maiouna ao maiouia natira. Boni ngaia te anera ni koaua.

I tangiria ni kaota au kaitau, irarikin te kakaitau nakoia au utu, ibukin kaotan te tangira ae akea kabotauana, are e a tia n roko nakoira man te tai

are e motirawa iai Frances. Bubua kaati ao taian reta ake a roko ni kabuta te aonaaba ni kaota aia kakaitau ibukina ao te rainanoanga nakoia ara utu. Ti karekei tatin ni uee aika tikiraoi. Ti kakaitau ibukin anganano aika mwaiti ake a tia ni kanakoaki n arana nakon ana Mwane ni Mitinare ni Kabuta te Ekaretia. Ibukiia naake a tiku imwiina, I kaota te kakaitau ae korakora ibukin nooran ami akoi ao ami tangira ae korakora.

Te bwai are e a tia n riki bwa te bwai ni karaunano nakoio n te tai ni kananokawaki aei n tain karaureaku (mairoun Titita Moson) e a tia n riki bwa au koaua n ana euangkerio Iesu Kristo ao te atatai ae I ataia bwa Frances ae tangiraki e teimatoa ni maiu. I ataia bwa raurenakora bon ti inanon te tai ae uarereke. Ti kabaebae inanon maneaban te Atua iroun temanna ae iai irouna te kariaiakaki ni kabaebae i aonaba ao ni kabaebae naba i karawa. I ataia bwa ti na manga kaitiboa ki ao n aki manga karaurenakoaki. Aio te atatai ae kateimatoai.

Tariu ao mwaneu, e kona ni katautauaki bwa akea te aomata ae e maiu n akea ana kanganga ke nanokawakina, ke akea n rongorongan te aomata ae akea tabeaiangana ao nanokawakina.

Ngkana ti rinanon kanganga aika korakora inanon maiura, e na iai anakin nanora ni kan taekina te titiraki “Bukin tera ngai?” N taai tabetai ae e tara n ae akea katokan ara kanganga, akea kamaiuakira man katakira. Ti namakinna ae ti katotobiaki ma naano aika tuai kakoroaki bukiia ao namakinan te bwarannano man kantaning aika bua. Ti bootaki n taekina

te taeka man te baibara, “Akea te kabira ni kamarurung i Kireata?”¹ Ti namakina te katinanikuaki, te karawataaki, te maroa. Ti rawa n tarai oin tekebuakara rinanon te taratara n aki koaua raoi iai. Ti moanna n aki kona n taotaon nanora nakon ara kanganga, ni mwaninga ae e kainnanoaki te tamaroa mai i karawa.

Kanganga aika a roko nakoira a kaotia nakoira te kataaki ni koaua ibukin ara konabwai ao ara teimatoa ni ua te toki. Te moan titiraki ae tiku bwa e na kaekaaki iroura n tatabemanira nako: N na bwarannano, ke N na katia? Tabeman a bwara nanoia ngkana a kuneia bwa ai koa kona n tokanikai iaon aia kanganga. Ni karkoira n te toki e irekereke ma te kekeiaki nakon tokin raoi te maiu.

Ngkana ti iangoa raoi te kanganga ae kona n riki nakoira, ti kona ni kangai ma taekan Iobi are ngkoa, “Ma a bungiaki aomata nakon te rawawata.”² Iobi bon te aomata ae “moan te raoiroi ao e eti arona” te aomata ae “mamaka te Atua, ao e ririba te buakaka.”³ E etieti n ana katei, e kakabwaiaki ni kaubwaina, Iobi e na kaitara ma te kataaki are e na kona n tia ni kamaunaia tabeman. Ana bwai ake a uotaki nako irouia taan iowawa, e kaenaenaki irouia raorona, nanokawaki man buaia raoraoia, nanokawaki man buan ana utu, e kairoroaki bwa e na “taetaebuaka te Atua, ao e mate”⁴ E tokanikai iaon te kataaki aei ao n taekinna mai i kabin nanona ae karineaki:

“Noria, E mena te tia kakoaua taekan arou i karawa, ao E mena n taabo aika rietata Teuare e kakoaua au taeka.”⁵

“I atu au tia kamaiu ba E maiu.”⁶

E teimatoa n onimaki Iobi. Ti na karoa naba anne ngkana ti kitaraki ma kakaewenako aikanne aika ana riki bwa ara bwai?

N tainako ngkana ti rawa n namakina te rawawata inanon maiura, ti na uringa ae a tia naba tabeman n rinanon te aeka ni kawai anne, a tia n teimatoa, ao a tia n tokanikai iaona.

Rongorongan te Ekaretia ni, koron bong, e kaonaki ma aia atatai naake a tia ni kekeiaki ao a tia n teimatoa ni kabebeteaki nanoia. Tera bukina are a tia n teimatoa ao ni kabebeteaki nanoia? A tia ni karika ana euangkerio Iesu Kristo bwa boton maiuia. Aio are e na buokira ni karaoa te bwai ae ti a tia n rinanona n te maiu aei. Ti na rinanon kakaewenako aika kanganga, ma ti na kona ni kitarai, n atai imwain taia, ao ni karekeea te tokanikai iaoia.

Man kainiwenen te maraki, man te uninga are ti tang iaona, ti tabekaki nako karawa ma te koaua mai ieta anne ao te berita ae kakawaki: “N Na Bon Aki Kakiko, ao n Na Bon Aki Kitaniko.”⁷ Te taeka ni karaunano anne e bon kakawaki riki nakon bwaai riki tabeua.

Ngke I a tia ni mwananga nakon te tabo ae raroa ao n rababa ni kabuta te aonaaba ni kakoroa nanon au mwakuri, I a tia n atai bwaai aika mwaiti—n raonaki ma te koaua are ni kabane aomata a na rinanon te nanoawkaki ao te karawawataki. I aki kona ni waaki n anai abwakin ni kabane maraki n nano ao nanokawaki ake I a tia ni kokoauai ngke I a tia ni kawaria aika a tabe ma te rawawata, rinanon te aoraki, n rinanon te raure, te natu te mwaane ke te aine aika aki ongotaeka, ke ni karawawtaaki man mwiiin te bure. E kona te ara n reitinako, bwa bukina bwa aki kona ni warekaki kanganga aika aki kona n riki nakoira. Taekinan te katoto ae ti teuana e boni kanganga, ao e ngae ngke I tabe n iangoi kakaewenako, I iangoa te Tari Brems, temanna mai buakoia au tia Reirei n Tabati ngke I uarereke. Bon ngaia kaain te Ekaretia ae rangin ni kakaonimaki, te mwaane ae kororaoi ana tangira. Ngaia ma buuna, Sadie, iai waniman natia, a mwaiti mai ibuakoia ae ti tebo aia ririki ma ake n ara utu.

Imwiin are I a tia ni mareaki ma Frances ao ni mwaing man te uuote, ti nora te Tari ao Titita Brems ao kain aia utu n te mare ao n te taunimate, ai aron naba ana reitaki te uuote.

N te 1968, ao e mate buun te Tari Brems, Sadie. Uoman mai ibuakoia natina aika waniman a mate naba inanon waakin nako te ririki.

N te bong teuana ni kania 13 te ririki n nako, e tareboniai tibun te Tari Brems te aine. E kabwarabwara bwa e a tia tibuna te mwaane n roko n te ririki ae 105. E taku, “E maeka n te tienta n tararua ae uarereke ma e aki toki ni kakaitibo ma ana utu ni kabane ni katoa Tabati, ike e anga iai te reirei man te euangkerio.” E reitinaiko, “Te Tabati ae e a tia n nako aei ao e katanoata Kuraenibwa nakoira, ‘Aika tatangiraki irou, N nang mate n te wiiki aei. Kan taiaoka ni wetea Tommy Monson. E ata te bwai ae riai ni karoia.”

I kawara te Tari Brems n te tairiki raoi are imwiina. I tuai manga noria. I aki kona n taetae nakoina, ibukina bwa e aikoa kona ni kakauongo. I aki kona ni korea te rongorongo n te aro are e na kona ni warekia, ibukina bwa e aikoa kona n taratara. I tuangaki bwa a reitaki te utu ma ngaia man anakin tabonibaina are te angatai ao inanoni baina are te maing ao e koreaki aran te aomata are e na kawaria. Te rongorongo e na kankooaki naba n te kawai aei. I ira te kawai man anakin baina ao ni korea T-O-M-M-Y M-O-N-S-O-N, te ara are e a kaman ataia. E moanna ni kukurei te Tari Brems ao e, anai baiu, ni katokai iaon atuna. I ata nanona bwa e tangiria ni karekeea te kakabwai n te nakoanibonga. Te turaiwa are e a tia ni uotai nakon te tienta n tararua e raonai ni katokaibai iaon te Tari Brems ao n anganna te kakabwai are e tangiria. Imwiina, a waanako rannimatana ni matana aika aki noraba. E kooni baira ma te kakaitau. E ngae ngke e aki ongo te kakabwai are ti a tia n angannna, e namakinaki te Tamnei ae korakora, ao I kakoaua bwa e kairaki mai ieta n ataia bwa ti a tia ni katauraoa te kakabwai are e tangiria. Te mwaane ae tamara aei e aki noraba. E aki kona n ongo. E katukaki inanon te tabo ae uarereke n te tienta n tararua n te bong ao te

ngaina. Ao e ngae n anne te moangare n ubuna ao taeka aika e taekin e ringa nanou. “Ko rabwa,” e taku. “E a tia Tamau are i Karawa n rangin n tamaroa nakoui.”

Inanon te wiiki, n aron are e a kaman taekinna te Tari Brems, e a mate. E aki rangin ni katua iangoan te bwai ae kabwaka iai; ma, e rangin ni kakaitau ibukin ana kakabwai aika mwaiti.

Tamara are i Karawa, ae anganira ae mwaiti bwa ti na kukurei iai, e ataia naba bwa ti reirei ao ti rikirake ao n riki ni korakora riki ngkana ti kaitara ao n tokanikai iaon taian kataaki aika ti riai n rinanona. Ti ataia ae iai taai ngkana ti namakina te uruaki nano, ngkana ti na nanokawaki, ao ngkana ti na kataaki nakon tiara. E ngae n anne, kanganga aikai a kariaira bwa ti na bitaki n te kawai are ti na rikirake iai, ni biti maiura n te kawai are e reireinira Tamara are i Karawa, ao n riki bwa te bwai ae kaokoro man arora are mai imwaina—tikiraoi riki nakon arora are mai imwaina, e raka riki te oota n aron are mai imwaina, e raka riki te nanoanga n nakon are imwaina, ma koaua aika a korakora riki nakon are mai imwaina.

E riai aei n riki bwa ara kantanninga—tiaki n ti kawakinana ao kateimotoana, ma ni korakoraira riki ni kaitiakira n te maiu n tamnei ngkana ti maiu rinanon taai aika raraoi ao aika buakaka. Ngkana tiaki ibukin taian kanganga n tokanikai iaoia

ao ni katoki kanganga, ti na tiku n arora ae ngkai, ma teutana ke akea te nakoraoi nakon ara kouru n te maiu ae akea tokina. E kabwarabwara te tia koro rongorongo n te iango ae ti tebo n taeka aikai:

*Kaai aika raraoi aki rikirake ma aroia aika kakukurei,
Rikiraken karekaren te ang, kora koran te kai n rikirake n te ang anne.*

*Buburan mwaawan te tabo are e rikirake iai, ao e na rietata riki.
Rikiraken te angibuaka, rikiraken naba te korakora.*

Man taai ao te mwaitoro, man te karau ao te tino,

Kaai aika raraoi a rikirake inanon aroka, ao katei aika raraoi a rikirake inanoia mwaane.⁸

Ti te Tia Kamaiu ae atai katakira, marakira, ao rawawatara. Ti Ngaia ae kona n anganira te rau ae akea tokina n taai ni kakaitara. Ti Ngaia ae roota marakin tamneira ma Ana taeka ni karaunano:

“Bane mai nako Iu ngkami akana kam kua ao kam rawawata ao N na motiki rawami.

“Amoa amou i aomi, ao reirei i Rou, bwa I nimamanei ao i nanorinano, ao e na reke i roumi iai motikan rawaia tamneimi.

“Bwa e aoraoi amou ao e bebete uotau” (Mataio 11:28–30).⁹

E ngae ngkana te kabanea n tamaroa n tai ke te kabanea ni buakaka n

tai, E mena ibuakora. E a tia ni berita bwa e na aki kona ni bitaki aei.

Tariu ao mwaneu, ti bia anga nanora nakon Tamara are i Karawa are e na aki bitaki inanon te tai nakon kanganga inanon maiura. Ti aki tangiria ni kan rinanon kanganga ibukira bwa ti na Uringnga, ao ti aki riai ni kairoroaki bwa ti na nanorinano imwain Anganakina ara onimaki ao onimakinara.

Ti riai ni kekeiaki n tainako bwa ti na kanira ma Tamara are i Karawa. Ni karaaoan aei, ti riai n tataro nako Ina ao n ongo nako Ina ni katoa bong. Ti kainanoiko ni katoa aoa, n taai aika raraoi ao n taai aika kanganga. Ti riai n ururinga Ana berita n tainako: “N Na Bon Aki Kakiko, ao n Na Bon Aki Kitaniko.”¹⁰

Ma korakoran tamneiu ni kabane, I kakoaua bwa e maiu te Atua ao e tangiriira, bwa e maiu Ana riki Temanna ao E mate ibukira, ao ana euangkerio Iesu Kristo e ota i buakon te ro, ao te ro e aki tokanikai i aona. E bia riki aei, I tataro n aran Iesu Kristo, amen.

BWAI AIKA A NA TARAKI

1. Ieremia 8:22.

2. Iobi 5:7.

3. Iobi 1:1.

4. Iobi 2:9

5. Iobi 16:19.

6. Iobi 19:25

7. Iotua 1:5

8. Douglas Malloch, “Good Timber,” in Sterling W. Sill, *Making the Most of Yourself* (1971), 23.

9. Mataio 11:28–30.

10. Iotua 1:5

Reirei Ibuskin Ara Tai

Reirei n te Nakoanibonga ae te Merekiterika ao te Bootaki n Aine i aon te kaaua n Taabati a tangiraki nakon “Angareirei ibuskin Ara Tai”. Man reirei aikai a kona n katauraoaki man teuna ke maroro ake a kanakoaki n te maungatabu ni kabuta ae e a tibwa nako (taraa te tiata inano). Beretitenti nTiteiki ao mwakoro a kona n rinea bwa e ngaa reirei ake a na kabonganaki, ao a na anga te katabeaki nakoia bitiobi ao beretitenti ni mwaanga. Taan kairiri mwaane n te nakoanibonga n te Merekiterika ma taari aine n te Bootaki n Aine a na kamatebwai reirei aikai ni katoa Taabati.

Naake a ira te kaua n Reirei n Tabati a kaungaaki bwa a na kamatebwaia ao n uotii nakon te kiraati maroro ake a koreaki n te maekatiin n te kabanea ni maungatabu ni kabuta.

Tabeua iango ibuskin Katauraoan te Reirei man taian Maroro

Tataro bwa te Tamnei ae Raoiroi e na mena irouum ngkana ko

kamatebwai ao n reirei iaon (taian) maroro. Ko kona ni kaririaki bwa ko na katauraoi reirei man bwaai tabeua, ma maroro n te maungatabu bon te karikiram aika a tia ni kariaiakaki. Tabem bwa ko na buokiia aomata n reiakina ao ni maiuakina te euangkerio are e reireiaki taekana n te maungatabu ae e a tibwa otinako ma n te Ekaretia.

Manga rinanon (taian) maroro, taratarai koaua ao reirei ake a kaitara ma kainnanoia kaaain te kiraati. Taratarai naba karaki, kiibu nakon koroboki aika a tabu, ao mwakoro n taeka man (taian)maroro ake a na buokiko n reiakinii koaua aikai.

Kamataata raoi bwa ko na kangaa n reiakin reirei ao tuua. Iangoi ao ni karin titiraki ni buokiia kain te kiraati

- Taratarai reirei ao tuua n (taian) maroro).
- Iangoi nanoia.
- Tibwa te oota, iango, taneiai, ao kakoaua.
- Kamwakuri reirei ao tuua aikai ni maiuia.

REIREI ANA REIAKINAKI N TE NAMWAKAINA	BWAII N REIREI N TE KAAUA N TABATI
Okitobwa 2013–Eberi 2014	Reirei ake a kanakoaki n Okitobwa 2013 n te maungatabu ni kabuta*
Eberi 2014–Okitobwa 2014	Reirei ake a kanakoaki n Eberi 2014 n te maungatabu ni kabuta*

* Ibuskin te reirei n te kaua n Tabati n Eberi ao Okitobwa, reirei ao maroro a kona n rinea man maungatabu aika a nako ke man are e a tibwa tia n nako. Maroro a tauraoi n taetae aika a muaviti n conference.lds.org.

Iroun Beretitenti Dieter F. Uchtdorf

Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii

Nakomai, Raoniira

Naki tabe ma am kanganga, rongorongan maium, ke korakoran am koaua, iai te tabo ibukim n te Ekaretia aei.

Nte taina ao iai te mwaane ae mi bwa e mena inanon te mwaneaba ae korakora ike a bane ni bootaki iai kaain aaro ni kabane n te aonaaba. E kunea bwa ni kabane aaro iai irouia te bwai ae tara n tangiraki ao ni kakawaki.

E kaitibo ma te taanga ae tamaroa ae tei ibukin Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ao e titiraki, “Tera ae ko kainnanoia ibukiia kaain am aro?”

“Ti aki kainnanoa te bwai teuana,” a kaeka. “Ma te Uea e titiraki bwa ti na katabui ni kabane.”

A reitia nako taanga akekei ni kabwarabwari mwakuri inanon te Ekaretia, reirei n te mweenga ao reirei ni kakawari, mitinare aika bwanin aia tai, bootaki n utu ni katoa wiiki, mwakuri n te temborta, ibuobuoki ao mwakuri n ibuobuoki nakoia aomata, ao mwioko n reirei.

“Ko kaboia ami aomata ibukin mwakuri ni kabane ake a karaoi?” e titiraki te mwaane.

“O, tiaki,” a kabwarabwara te taanga aei. “Anga aia tai n aki kaboaki.”

“Naba,” a reitianako te taanga aei,

“ni katoa onoua namwakaina ao ni kabane membwa n te Ekaretia a kabane aia bong ni motirawa ni kaei ke ni matakaukin maungatabu ni kabuta aika 10 aoaia.”

“Tebwina te aoa ae a taetae iai aomata?” e mimi te mwaane.

“Ao ami taromauri ni katoa wiiki? Manra taia?”

“Teniua te aoa, ni katoa Tabati!”

“O, au,” e taku te mwaane. “A karaoa raoi te bwai ae kam tuangiia kaain ami Ekaretia bwa a na karaoia?”

“Anne ao a mwaiti riki. Ti tuai tae-kina rongorongan te utu, aia kaembwa kairake, waaki n taromauri, reirei man booki aika tabu, kataneiai irouia taan kairiiri, waaki ni kakukurei irovia kairake, tieminari n te karangaina, tararuakin ana kateitei te Ekaretia, ao ni koauana bon iai ana tua te Uea ibukin te marurung, te aki mamamatam ni katoa namwakaina ni buokiia kainano, ao te kabwianibwai.”

E taku te mwaane, “Ngkai I a raraoma. Ibukin tera ngkai aomata a tangiria ni kaina te Ekaretia?”

A ngare te tanga ao a taku, “Ti taku bwa ko na aki kona n titiraki.”

Ibukin tera Aomata Ana Kaaina te Ekaretia?

N te tai are a namakina te kerikaki ni mwaitia aia aomata kaain aaro ake tabeua ni kabuta te aonaaba, Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira—e ngae ngke e uarereke ni kabotauaki ma aika mwaiti riki tabeua—bon teuana mai ibuakon ekaretia ae rangin ni biri-mwaaka rikirakena n te aonaaba. N tokin Tebetembwa 2013 ao mwaitia kaain te Ekaretia ni kabuta te aonaaba e raka iaon 15 te mirion.

A mwaiti bukin bwaai aikai, ma I kona n taekin tabeua?

Ana Ekaretia te Tia Kamaiu

Te Moan, e kaokaki te Ekaretia aei n ara bong iroun Iesu Kristo. Ikai ao ko na kona ni kunea te kariaiakaki ni mwakuri n Arana—ni bwabetito bwa bwaini kabaraan aia bure, n anga ana bwaintituaraoi te Tamnei ae Raoiroi, ao ni kabaeaki iaon te aba ao i karawa.¹

Naake a kaina te Ekaretia aei a tangira aia Tia Kamaiu Iesu Kristo ao a tangiria ni kan Iriria. A kimwareirei n te atatai are e manga taetae te Atua nakoia aomata. Ngke a karekei otentanti n te nakoanibonga aika tabu ao ni karaoi berita aika tabu ma te Atua, a namakina Mwaakana inanon maiuia.² Ngke a rin n te tembora ae tabu, a namakinna ae a mena Imatana. Ngke a wareki booki aika tabu³ ao ni maiuakin aia reirei Ana burabeti, a uaakan riki ma te Tia Kamaiu ae a rangin n tangiria.

Te Onimaki ae Mwakuri

Bukina teuana bwa ibukina bwa

e katauraoi te Ekaretia taai ibukin karaaoan te raoiroi.

Onimakinan te Atua bon te bwai ae tamaroa, ma angia aomata a tangiria ni karaoa ae bati riki nakon te kakauongo nakon taekan reirei aika kairaki mai ieta ke n ti iangoia bwa e na kanga ni karekea te kukurei ae kororaoi ni motirawa i karawa.⁴ A tangiria ni kani kamwakuria aia onimaki. A tangiria ni wakina te mwakuri ao ni moana karaoakin te mwakuri ae kakawaki aei.

Ao anne te bwai ae riki ngkana a raoniira—a mwaiti aia konabwai ni kamwakuri aia tarena, aia nanoanga, ao aia tai ni karaoi mwakuri aika raraoi. Bukina bwa akea ara kiraaka ae kaboaki n ara bootaki n taromauri ni kabuta te aonaaba, kaain ara aro a karaoi mwakuri i bon irouia. A weteaki mai ieta. N tabetai ti anganano, n tabetai tabeman a bubutira bwa *ae* ti na karaoi, aika ti anganaki.” Ti tarai katabeakira bwa tiaki te rawawata ma ti taraia bwa te tai ae ti na kona iai ni kakoroi nanon berita aika tabu aika ti kukurei ni karaoi ni beku ibukin te Atua ma Natina.

Kakabwai aika Kakawaki

Bukina te katenua bwa ibukin tera aomata a kaina te Ekaretia bukina bwa a maiuakina maiun ana reirei Kristo.

Ti tarai te bwabetito bwa moan kawaira n riki bwa ana reirei Iesu ao te kimwareirei ae korakora ao te kamiu ae akea tokina n te aonaaba ae imwaira.

Naake a ira te kawai aei ma te kakaonimaki a totokoi angiin taian kanganga, ao nanokawaki, ao karaau-taeka n te maiu.

Aika a nanorinano ao n te nano ae tamaroa ana kunea te kaubwai ae korakora n te atatai ikai.

Akana a korakai ke n nanokawaki a na kunea kamaiuakiia ikai.

Naake a karawawataaki ma te bure a na kunea te kabwarabure, te tokanikai, ao te motirawa.

Nakoia Naake A Nako

Ukoukoran te koaua e a tia ni kairia mirion aomata nakon Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira. Eng, bon iai tabeman aika a kitana te Ekaretia aika a rangin n tangiria.

Temanna e kona n titiraki, “Ngkana e rangin n tikiraoi te euangkerio, ibukin tera ae na nako temanna?”

N tabetai ti iangoia bwa ibukina bwa a tia n aki butimwaeaki raoi ke n taningaroti ke ni karaoa te bure. Ni koauana, bon tiaki raoi bukina anne. Ni koauana, akea raoi bukina teuana ae kaineti ma aeka ni kanganga aika kakaokoro.

Tabeman mai ibuakoia ara membwa aika tangiraki a kekeiaki inanon ririki aika mwaiti ma te titiraki bwa ana kararoaia ma te Ekaretia.

N te Ekaretia aei are e karinea inaomatan te aomata ni korakora, are e kaokaki iroun te ataeinimwaane ae titiraki titiraki ao ni ukoukorai kaekaia, ti karinea naake a ukoukora raoi te koaua ma nanoia ni koaua. E kona ni kananokawakira ngkana e kairia nako kawaia man te Ekaretia ae ti tangiria ao te koaua ae ti a tia ni kunea, ma ti karinea inaomataia n taromauria te Atua ae Mwaaka nakon te koaua ae a taku bwa e eti, n aron ae ti a tia ni karekea bon iroura.⁵

Titiraki aika Tuai ni Kaekaaki

Tabeman a korakai ma titiraki aika tuai ni kaekaki ke n taekinaki n te tai ae nako. Ti ataia raoi bwa ni kania 200 te ririki n nako n rongorongan te Ekaretia—n raonaki ma taai aika kaunganano man karineaki ao n tabu—iai bwaai aika a taekinaki ao ni karaoaki ake a kona ni karaoria aomata bwa a na titiraki.

N tabetai a kaoti titiraki ibukina bwa akea bwaninin te rongorongo iroura ao ti riai n nanorinano teutana. Ngkana e ataaki raoi bwaninin te koaua, bwaai ake a aki boo ma aongiiia

nakoira imwaain ae a na rinanoaki nakon ara kariaia.

N tabetai iai te kaokoro n te iango n aron ae tera te “koaua” ae nanonaki iai. Te titiraki are e karika te nanououa irouia tabeman e kona, imwiin te kakae ma te karaaurau, e katea te onimaki inanoia tabeman.

Aia Kairua Aomata aika aki Kororaoi

Ao, n reitaki n ae koaua, iai taai ngke kaain te aro ke taani kairiri n te Ekaretia a tia ni karaoi kairua. E na bae ni iai baika a taekinaki ke ni karaoaki ake aki boraoi ma ara kainibaire, reirei ke ara tua.

I kantaningaia bwa te Ekaretia e na kororaoi tii ngkana e kairaki irouia aomata aika kororaoi. E kororaoi te Atua, ao a itiaki Ana reirei. Ma e mwakuri rinanora—natina aika aki kororaoi—ao aomata aika aki kororaoi a karaoi kairua.

Moan iteranibaan ana Boki Moomon ti warekia, “Ao ngkai, ngkana arona bwa iai kaairua ao bon aia kaairua aomata; mangaia ae kamna aki kabuakakai ana bwai te Atua, bwa e aonga n akea barekami ae e na kuneaki i matan ana kaintekateka ni motikitaeka Kristo.”⁶

Aio te kawai ae ririki n taainako ao e na bon iai nikarokoa te bong ae kororaoi ngke e na tautaeka Kristo n ti Ngaia iaon te aba.

N akea te tekeraoi tabeman a tionako ibukin kaairua ake a karaoaki irouia aomata. Ma n aki ongea aei, koauan ana euangkerio Iesu Kristo ae a tia ni kaokaki e kuneaki n Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira e aki bareka, keerikaki, ke n uruaki.

N aron ae ana Abotoro te Uea ae Iesu Kristo ao n aron ae temanna are e a tia n nooria imatana ana kauntira ao ana mwakuri te Ekaretia aei. I kaota au koaua bwa akea te babaire ae kakawaki n roota te Ekaretia ke kaain te aro ake a riki bwa kaaina n aki ukoukora ana kairi te tamnei,

te kaetieti, ao ana kariaia Tamara ae akea tokina. Aio ana Ekaretia Iesu Kristo. Te Atua e na bon aki kariaia Ana Ekaretia bwa e na tibanako mani kawaina ke n aki kakoroabukin tokin kawaina ae tabu.

Iai te Tabo Ibukim

Nakoia naake a kararoaia man te Ekaretia, I kangai, raoraou aika tangiraki, iai te tabo ibukim ikai.

Nakomai reita am tarena, bwaintuaraoi, ao korakoram nakoira. Ti na bane n nakoraoi n tokin te tai.

Tabeman a na titiraki, “Ma e kanga taekan au nanououa?”

E bon riai karekean te titiraki—atin te titiraki ae koaua e bwebweraki nakon te aroka ae bubura ibukin te atatai. Iai tabeman kaain te Ekaretia ake, n tetaina ke n tabetai, a tuai ni korakai ma titiraki aika kakaiaiki mani kai rorota te nano. Oin teuana ana kantaninga te Ekaretia bon nabeakinan ao ribanakin koraan te onimaki—e ngae inanon korakoran te nanououa ma te aki koaua. Te onimaki bon kantanningan bwaai aika aki nooraki ma a koaua.⁷

Ma ngaia are, tariu ma mwanueu aika tangiraki—raoraou aika tangiraki—taiaoaka, tai kakoaua ae ko nanououa imwaain ae ko nanououa n am onimaki.⁸ Ti riai n aki kariaia te nanououa bwa e na kabaeira bwa buure ao ni kararoaira man te tangirae tabu, te rau, ao bwaintituaraoi are e roko rinanon onimakinan te Uea Iesu Kristo.

Tabeman a na kangai, “I aki tau ni mena irarikimi n ami Ekaretiah.”

Ngkana kam kona n noori nanora, kam na bon kunea bwa kam tau nakon are kam kantininga. Kam na mimi ni kunea bwa iai nanora ao korakaira, ao ara kantininga ae ti te aekakina ma ngkami. Aromi ma kai-kawakimirake e taraa ni kaokoro ma are ko nooria irouia angiina Aomata aika Itiaki, ma anne e kona n riki bwa te kakabwai. Tariu ma mwanueu, raoraou aika tangiraki, ti kainnanoi

ami tarena ma ami taratara aika onoti. Kakaokoron te aomata ma aomata ni kabuta te aonaaba boni korakoran te Ekaretia aei.

Tabeman a na kangai, “Itaku bwa I aki kona ni maiuakin ami kainibaire.”

A mwaiti riki bukina aika a na kaot! Te Ekaretia e baireia bwa e na nabaeakinia aika aki kororaoi, ake a korakai, ao ake a kua. E onrake irouia aomata ake *iangoia* ma nanoia bwa a na kawakin tuua e ngae ngke a bon *konabwai* ni kawakin raoi tuua.

Tabeman a na titiraki, “I ata kaain ami Ekaretia ae baka ni kan raoiroi. I aki kona ni kaaina te aro ae iai temanna kaaina ae aron anne.”

Ngkana ko raira nanon *baka n raoiroi* n aron temanna ae aki kona ni maiuakina ae raoiroi n te bwai ae taekinna teuanne ke neienne, ngkanne boni ngaira aomata ni kabane aika ti baka ni kan raoiroi. Bon akea mairoura ae ai aron Kristo n aron ae ti ataia bwa ti bon riai. Ma iai nanora ae korakora n tokanikai iaon ara kaairua ao te kawai nakon te bure. Ma nanora ao tamneira ti kan katamaroaira riki ma te ibuobuoki n ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo.

Ngkana aikai am kantininga, ngkanne n aki tabe ma am kanganga, ke korakoran am koaua, iai te tabo ibukim n te Ekaretia aei. Nakomai, raoniira!

Nakomai, Raoniira!

N aki ongei kairua n aomata, I kakoaua bwa ko na kunea ibuakoia kaain te Ekaretia aei tamnei aika kabane n tamroa are e anga te aonaaba. Ana Ekaretia Iesu Kristo e taraa ni katiki nanoia aika a akoi man nanoanga, akea a koaua man maiuraoi.

Ngkana ko kantininga bwa ko na kuneia aomata aika a kororaoi ikai, ko na bon rawawata. Ma ngkana ko ukoukora ana reirei Kristo aika itiaki, ana taeka te Atua “are e kamaiu tamnei aika ikoaki,”⁹ ma ana

ana anainano te Tamnei ae Raoiroi, ngkanne ko na kuneia ikai. N ririkin te onimaki ae tabe ni memeere—n te ririki aei ngke angiia a namakina kararoaia man ana tangira te Atua—ko na kuneia aomata ikai ake iai nanoia ni kan ataa ao ni kaania riki aia Tia Kamaiu man aia beku ibukin te Atua ma aomata, n ai arom. Nakomai, raoniira!

Ao Ngkami Kam Kan nako Naba?

I kauringaki te tai are e maiu iai te Tia Kamaiu ngke a mwaiti ake a bwainikirinna.¹⁰ Iesu e titirakinia ana reirei ake tengaun ma uoman:

“Ao ngkami kam kan nako naba?

“Ao e kaeka Timoni Betero, Te Uea, ti na nako n antai? E mena I Roum taekan te maiu are aki toki.”¹¹

Iai taai are ti na kaeka te titiraki ae ti te arona. Ngkami kam kan nako naba? Ke ti kan, riki n ai aron Betero, n taua ni kamatoa taekan te maiu are akea tokina?

Ngkana ko ukoukora te koaua, nanona, ao te kawai are e bita te onimaki nakon te mwakuri; ngkana ko ukoukora te tabo ni bwaibwai: Nakomai, raoniira!

Ngkana ko a tia ni kitana te onimaki are ko a tia ni karekea ke ni butimwaia: Oki rikaaki riki. Raoniira!

Ngkana ko kaririaki bwa ko a taenikai: Teei riki ni kamaniko teutana. Iai te tabo ibukim ikai.

I bubuti nakoimi ake a ongo ke ni wareki taeka aikai: Nakomai, raoniira. Nakomai ongo nakon ana kakao Kristo ae maraara. Uota am kaiba-ngaki ao Iriiria.¹²

Nakomai, raoniira! Bwa ikai ko na kunea te bwai ae raka iaon kakawakina.

I kakoaua bwa ikai ko na kunea taekan te maiu ae akea tokina, te bebita ni kakabwai a ni kamaiuaki, ao te kawai nakon te rau ao te kukurei.

I kakorakoraai n tataro bwa oin am kakae ibukin te koaua e na kaotaaki nakon nanom te nano ni kan raoniira. N aran Iesu Kristo ae tabu, amen.

BWAI AIKA A NA TARAKI

1. Tara Mataio 16:18–19; Ereman 10:7.
2. Tara Doctrine ao Covenants 84:20.
3. Tara 2 Nibwaai 33:10.
4. Tara “Have I Done Any Good?” *Taian Anene*, nambwa. 223)
5. Tara Taekan te Onimaki 1:11.
6. iteraniban Ana Boki Moomon; tara Moomon 8:17.
7. Tara Ebera 11:1; Arama 32:21.
8. Tara F. F. Bosworth, *Christ the Healer* (1924), 23.
9. Iakobwa 2:8
10. Tara Ioane 6:66.
11. Ioane 6:67–68.
12. Tara Mataio 16:24.

© 2013 iroon Intellectual Reserve, Inc. A bane n tauaki mwiin taian kariaia ibukin katotongana. Boretiaki i USA. Kariaiakaki n te Ingiriti: 14/10/13. Kariaiakaki rairana: 14/10/13. Rairan te *Visiting Teaching Message, November 2013*. Kiribati. 10671 859